

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Működőcím: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Hétfőre ... 600 Lej
Fél évre ... 800 Lej
Negyed évre ... 150 Lej
Havonta ... 50 Lej

Hirdetéseket díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucoarestiben 50 banival
több.

Vége felé

közeledik már a terminus, amikor rára be lehet jelenteni a magyarországi kötvény és takarékbetét követeléseket. Az ismeretes bucoaresti magyar-román pénzügyi egyezmény végrehajtása ez tulajdonképpen és hivatalosan, az újságoknak adott interjúk szerint az lenne a célja, hogy az állampolgárok valahogy ne károsodjanak az új helyzet miatt, hanem kapják meg a követeléseiket. Másfajta követelésről hallani sem akarnak. Amikor mégis akadnak jámbor felek, akik kifejtik a tisztviselő előtt, hogy kötvényeken és takarékbetéteken kívül még léteznek ugynevezett folyószámla- és magánkövetelések is, azzal a vigasztaló válasszal bocsátják el őket, hogy ilyenekről a rendelet nem tesz említést.

Nem kell valami nagy közgazdasági tudomány annak a megállapításához, hogy ez így sehogy sincsen rendjén és annak a bucoaresti egyezménynek sem lehetett az a célja és szelleme, hogy a folyószámlákat és a magánköveteléseket elejtse. A kereskedelmi életben a nehézkes takarékbetét nem jöhet számításba, itt csak egy pénzügyi lebonyolítás létezik: a folyószámla. Az akkor még Budapesttel intenzíven dolgozó kereskedők a folyószámla sokkal kényelmesebb módját választották és ezenkívül a magánfeleknek is rengeteg követelésük van. Miért neveztek ki ezeket mostohagyvermeknek?

Ha nem történik rendeletkielvonás vagy esetleg újabb rendeletkielvonás, úgy a legnagyobb zavarok állanak elő és ezeknek a pénzüket váró, jószándéku állampolgárok lesznek az áldozatai. Érthetetlen ez a kategorizálás. Ta karékbetét és kötvény igen, de folyószámlakövetelés nem kerül beváltásra. És tanácstalanok maguk a pénzügyi hatóságok. Miért nem mozdulnak meg a kereskedőtársadalom hivatalos jellegű tömörülései a régimultu Kereskedők Köre és az óriási összeköttetésekkel rendelkező Sfatul ebben a kérdésben. Miért nem érdeklődnek a pénzügyminiszteriumban, hogyan áll ez az ügy. Ha ezekre vonatkozólag történik majd későbbi intézkedés, úgy belenyugszunk ebbe. De ha más a terv és a cél, az Istenért, miért nem tudakozódnak Bucurestiben. Itt sok-sok millióról van szó. A terminus rövidesen lejár és akkor majd a pénzükeért síró embereknek azt vágják a szemükbe: volt idejük bejelenteni, miért nem tették. Tegyenek valamit ebben a kérdésben a kereskedői szervek, súlyos gazdasági érdekek kívánják és parancsolják.

Németország be akar lépni a Népszövetségbe.

Stresemann külügyminiszter lemondását várják a háborús bűnösség miatt.

(Genf, szeptember 18.) Breitscheid német szociálista vezér és birodalmi gyűlési képviselő Genfben tartózkodik. A német szociálista vezért a külföldi lap tudósítók meginterjúválták és ő többek között a következőket mondotta:

— Pártomnak az az álláspontja, hogy Németországnak a Népszövetségbe mielőbb be kell lépni. Nem vagyunk azonban hajlandók a belépéskor kijelenteni, hogy csak mi vagyunk bűnösök a háború felidőzésében.

Nem tartja szerencsésnek, hogy Stresemann külügyminiszter felvetette a háborús bűnösség notifikálását. Éppen emiatt a kérdés miatt valószínűnek tartja Stresemann lemondását. Az a felfogása, hogy a népszövetségi ülésen tárgyalta garancia-paktum első sorban Németország ellen irányul. Ezért is fontosnak tartja Németországnak a Népszövetségbe való mielőbbi belépését. A katonai ellenőrzés tárgyalása miatt is fontos lenne, hogy a németek helyet kapjanak a népszövetségi tanácsban. Az a meggyőződése, hogy a béke-

szerződéseket idővel enyhíteni fogják és főképpen a kisebbségi kérdéseket rendezik. A német kisebbségek helyzete szerinte különösen Lengyelországban tűrhetetlen.

Berlini jelentés szerint Marx birodalmi kancellár lapja, a Germania írja, hogy a háború felelősségéről szóló jegyzék elküldése csak a politikai helyzetet súlyosbítaná és ezért a kormány elhatározta, hogy a jegyzék elküldését elhalasztja. A minisztertanács most foglalkozott a kérdéssel, amely úgy döntött, hogy a jegyzéket alkalmasabb időben fogják elküldeni. Beavatottak szerint a német nemzeti párt vezetésében mélyreható változások várhatók. A párt hivatalos vezetőit azzal vádolják, hogy halogató politikájuk miatt nem kapta meg a párt a Stresemann külügyminiszter által megígért miniszteri tárcákat. Pártnyilatkozatban megfenyegetik a kormányt, hogy a legélesebb ellenzékbe lépnek, ha nem kapják meg az ígért miniszteri tárcákat. A lapok szerint Hertgen legelőbbi pártvezér utóda Gavl báró lesz.

Az angol miniszterelnök gépkocsija.

Panamaváddal illetik Ramsay MacDonaldot. — Amikor az angol munkásvezér autót és 30000 darab részvényt kap ajándékba.

(London, szeptember 18.) Az angol politikai életnek nagy szenzációja van: MacDonald miniszterelnököt, az angol munkáspárt vezérét panamával — mint arról már röviden hírt adtunk — illetik és úgy a konzervatívok, mint a liberálisok erősen kihasználják a panamát arra, hogy megadják a kegyelemindólest a már többször leszavazott kormányának. A panama központjában Grant kétszersültgyáros áll, aki egy pompás autót ajándékozott a miniszterelnöknek és az autó fenntartására még harmincezer darab részvényt is, mert Angliában igen sokba kerül az autó és a sofför. Viszont a kétszersültgyáros ugyanekkor megkapta a baronett címet, minthogy pedig az autójának ajándékozása és a címadakozás egyidőben történtek, az ellenzéki sajtó okozati összefüggést lát a két esemény között. Amikor először elhangzottak a vádak, MacDonald nem is hederített rájuk, miként nem hederített arra sem, hogy egy jópárszor már leszavazták kormányát. De amikor később már mind nyilvánban hangzottak a

panama vádját, barátai unszolására már nem térhetett ki a nyilatkozattétel elől. MacDonald maga köré csődítette az újságírókat, a kik előtt így tisztázta az autó és a részvény ügyét:

— Szíven mélyéből undorodom, hogy ezzel az ügyvel egyáltalán foglalkoznom kell és a legjobban az bánt, hogy az én drága öreg barátom Grant kétszersültgyáros is bele van keverve.

A miniszterelnök elmondotta, hogy együtt gyerekeskedtek s egy vidékről származnak, mindketten szegények voltak, ő a politikai pályára lépett, Grant pedig vállalkozásokba kezdett. Ő felvitte a miniszterelnökségig. Grantból pedig gazdag kétszersültgyáros lett. Egy ízben találkozott vele és elpanaszolta, hogy milyen költséges Angliában miniszterelnöknek lenni, mert többek között az autótartás igen sokba kerül. Másnap legnagyobb meglepetésére egy pompás, vadonatúj autó állt meg lakása előtt. Ő megköszönte Grantnak az ajándékot, de kijelentette, nem reilektál rája, mert annak fenntartása is rengetegbe

kerül. Erre az áldozatkész gyáros rendelkezésére bocsátott harmincezer darab részvényt harmincezer font értékben.

— Én csak úgy fogadtam el a részvényeket, — folytatta MacDonald — hogy azoknak csak a kamatait élvezem és halálom után a részvények ismét az ő tulajdonába mennek át. Ez a nagy panama. Hogy Grant gyárost ugyanebben az időben emelték a baronetti méltóságra, ahhoz semmi köze nincsen a részvényeknek és az autónak. A kétszersültgyáros elévülhetetlen érdemeket szerzett magának a — közoktatás terén és méltó embert ért a királyi kegy:

Az újságírók a nyilatkozatot ki-kürtölték a világba, az angol közvélemény azonban nem tud ilyen könnyen napirendre térni az eset felett. Lloyd George és sajtója mindent elkövetnek, hogy a panamát politikai fegyverré élesítsék és ez a jelek szerint sikerül is neki, mert Angliában nagyon pusztának a politikai erkölcsök. A premier amúgy is nagyon sokat veszített az utóbbi időben népszerűségéből. Már az a tény, hogy nyolc ízben szavazták le az alsóházban, erősen megtépázta népszerűségét. Nemsokára sor kerül a szovjet és Anglia között kötendő szerződés tárgyalására is és ez a szerződés, ismerte a kormány felfogását, szintén megintatja a közvéleményben a hitet a miniszterelnök ellen. A munkáspárt ugyanis nagyon sokat akar adni a szovjetnek, míg Anglia ezzel szemben nem kapna semmit sem. Ehhez járul még most a részvény és az autó ajándékozása, vagyis az a vád, hogy az angol miniszterelnök hivatalát saját meggazdagodására akarja felhasználni. A megvádolt politikus vádlóit a bíróság elé akarja vinni és miután soha nem volt eset, hogy egy bíróság elítélt volna valamilyen miniszterelnököt, itt sem kétséges a bíróság hozandó ítélete. Annyi azonban tény, hogy Ramsay MacDonald amúgy is erősen megtépázott tekintélyét még alaposabban megcibálta a panama autó és a harmincezer darab részvény.

— Újból emelik a vasuti tarifát.

Bucurestiből táviratozzák: A Monitors Official legfrissebb száma közli a minisztertanácsnak azt a határozatát, amely szerint a vasuti tarifát október elsejétől 25 százalékkal felemelik. A tervek szerint a jövő évben pedig újabb 50 százalékkal fogják a tarifát emelni.

Párisba szökött a sikkasztó titkárnő

Tornai Rózsi, a „kis-vezér” autón menekült Csehszlovákiába. — A budapesti rendőrség köröző táviratokat küldött a francia hatóságoknak.

(Budapest, szeptember 18.) Tornai Rózsi több milliárdos sikkasztása ügyében a rendőrség érelyesen folytatja a nyomozást s már eddig is megállapította, hogy a 21 éves sikkasztó leány már pénteken délután elhagyta az ország határát. — Megállapították ugyanis, hogy pénteken délelőtti kevéssel 11 óra után távozott el a Faértékesítő Rt. irodájából, autótaxiba ült és több helyen járt. Félhárom óra tájban egy autogarázs hoz vitette magát, ahol Böhmán Miklós bérautó fuvarozóval találkozott. Böhmán már régebről ismerte Tornai Rózsi. Azt mondta neki, hogy sürgősen el kell utaznia és autót akar bérelni. Böhmán vállalkozott is arra, hogy a határig elviszi. Azonnal autóbá szállításra és elindultak Szobrá. Tornai Rózsi podgyász nélkül hagyta el Budapestet. Félőtkor érkeztek meg a szobi határállomásra, ahol Tornai Rózsi kétféle koronával kifizette az autót. Háromnegyed ötkor érkezik az állomásra a prágai gyorsvonat, amelyre Tornai Rózsi jegyet váltott. Azonnal be is szállt a vonatba és az ablakhoz intette Böhmánt. Noteszkönyvéből egy lapot tépett ki és idegesen ráírta a következőket: „Ne hordgudjalok, hogy nem bucsuzhattam el”. Ezt a néhány soros írást hozgátartozóhoz küldötte a fiatal leány.

Minden valószínűség mellett szól, hogy a leány hetek óta készült a szökésre. Párisban él egy Michel Armand nevű ismerőse, a

kivel a leány gyakran váltott leveleket. Lehetségesnek tartják a rendőrségen, hogy Tornai Rózsi Párisba szökött, hol Michell keres érintkezést. Már vasárnap Párisba érkezhetett Tornai Rózsi és olyan értesítéseket is szerzett a budapesti rendőrség, hogy onnan valamelyik északfranciaországi kikötővárosba utazott, ahonnan Amerika felé szándékozik tovább szökni.

A rendőrségen az a felfogás alakult ki, hogy Tornai Rózsi a nagyarányú büncselekményt semmiesetre sem hajtotta végre egyedül és ezért a nyomozás most már arra is kiterjeszkedik, hogy megállapítsák bűntársainak kilétét. Valószínű, hogy pénteken délelőtti, amíg Tornai Rózsi a szobi autóra ült, ezeket a bűntársait ke

A budapesti főkapitányság a mai napon a párisi rendőrfőnökségnek, a cherbourghi, a havrei cleermonti rendőrséghez a következő táviratot küldte:

„Sikkasztás büntetével gyanúsított Tornai Rózsi dobai (Vasmege) születésű 21 éves banktisztviselő nő több milliárd elcsikkasztása után megszökött. Allitólág Michel Armand Páris, Hotel Louvre, vagy Sarbó Kornél Páris, Boulevard Italienne alatt tartózkodik. Személyleírása: 160 cm. magas molett, szemek kék, haja fekete és rövidre nyírott, orra gyengén sasorru, szája rendes, különös ismertetőjele nincs. Örizetbevételét bűnfelek biztosítását és az eredményről értesítést kér a budapesti

ti államrendőrség. Elfogatása esetén kiadatását kéri. Aláírás: a budapesti államrendőrség főkapitánysága.”

A három kikötővárosba küldött táviratban ugyanez áll, de mindehhez hozzáteszi még a rendőrség, hogy a budapesti nyomok szerint Amerika felé szándékozik folytatni szökését a leány. Epen ezért felkéri a kikötővárosok rend

őrségeit, hogy a szökevényt utjában tartóztassa fel, vagy ha ez már nem volna lehetséges, mert közben hajóra szállt, intézkedjen hogy akár a nyílt tengeren is lefoghják. A panaszosok nagyobb pénzösszeget boesátottak a rendőrség rendelkezésére, hogyha a külföldi rendőrségek Tornai Rózsi elfoghják, kiadatása minél gyorsabban megtörténhessen.

Minisztertanács előtt a katolikus gimnázium ügye.

A jövő héten döntenek a gimnázium sorsa felett. — Kedvezően fogadták a memorandumot.

(Salát tudósítónktól.) Jelenleg te a Közlöny, hogy az aradi katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzése érdekében küldöttség utazott Bucarestbe, Zima Tibor országgyűlési képviselő vezetésével. A küldöttség tagjai: Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató és Boros Iván hitközségi titkár voltak. A küldöttség memorandumot vitt magával, amelyet a közoktatásügyi minisztériumban át is nyújtott. A memorandumban foglalt kérést illetékes helyen a legnagyobb előzékenységgel fogadták és kiállításba helyezték a kérelmet kedvező elintézését. A kérelmet különben a tegnapi minisztertanácsnak kellett volna tárgyalni, azonban a minisztertanács a kormány több tagjának távolléte miatt elmaradt. Duca külügyminisztert a király Szinájába magához kéréte, Anghelescu közoktatásügyi miniszter pedig Besszarábiában van. A minisztertanács en

nek következtében jövő héten megtartandó ülésén fogja a kérdést tárgyalni. A küldöttség most a napokban visszatér a fővárosból és valószínűleg a jövő héten ismét Bucarestbe utazik.

Az orvos tragédiája.

Aki félt az asszonyi paciensektől. A túlfeszített munka szerencsétlen áldozata.

(Bécs, szeptember 18.) A belgyógyászati klinika fiatal asszisztense, aki Schlezinger professzor mellett dolgozott és az orszáktudományos világ egyik reménysége volt, néhány napja tragikus körülmények között megőrült. A fiatal orvos barátainak az utóbbi hónapokban feltűnt dr. K. R. idegessége, amelyet a tanárség megfeszített munkájával magyaráztak. Barátai azonban meggyőződtek, hogy az idegességnek más okai vannak. Az orvos ugyanis parancsot adott személyzetének, hogy rendelőjébe női beteget ne engedjenek, mert asszonyokat nem gyógykezel. A barátok rosszat

TARCA

Egy férj szórakozásairól.

Írta: Stella Adorján.

„Miért oly későn, levelek hullása...”

Feleségem öngyűlöletével a déli órákban közöltem, hogy este színházba megyünk. Nyolc órakor kezdődik a színház.

— En fél nyolckor haza jövök és együtt megyünk. Legyen addig felöltözve kérem, hogy ne késünk el. Mint tudja, az embert csak a színetekben engedik be a nézőtérre.

A feleségem gyilkos mosolylyal jegyezte meg:

— Feleséges volt a figyelmeztetése. En amagys pontos leszek. Különbet sem szoktam elkésni.

Bár utóbbira vonatkozóan igen kellemetlen emlékekkel rendelkeztem, ezuttal nem válaszoltam, hanem elmentem a klubba. Nem mondhatnám, hogy nagyon meglepődtem fél nyolckor, amikor hazaérve a feleségem pongvolában találtam. Ült a tükör előtt és kedvenc művészetének a pikturának áldozott. Nagy pacifista vagyok a béke embere, minden szemrehányás nélkül csak annyit mondtam:

— Siessen fiam, elkésünk.

Egy óra múlva megismételtam:

— Egy kicsit gyorsabban drágám, elkésünk.

A jelen idők használtam a múlt helyett és türelmesen vártam. De aztán csak elkészült. Kocsiba ülünk és a színházhoz hajtunk. Epen a második felvonás közepén tartottak. Nem engedtek be.

— Mikor lesz vége a második felvonásnak? — kérdezte nőm.

— Jó félóra múlva — válaszolt a jegyzető.

Az asszony villámlo szemekkel fordult felém:

— Igazán kár volt annyira sietnem. Látja, hogy félórával később kellett volna jönni...

Ekkor csikorgó fogakkal fogadalmat tettem, hogy ha addig élek is egyszer a feleségem pontosan meg fog jelenni valahol. Az elején. Ezután ennek a célnak éltem. Egy hét múlva az Operába vettem jegyet.

— Fiatskám, a Wagner-előadás hat órakor kezdődik — szoltam a nőnek — fél hatkor bejövök magáért.

Magamban nevettem. Az Opera fél nyolckor kezdődött. De én hat előtt otthon voltam és sürgtettem az anygát. Majdnem odaértünk fél nyolckor. Mindössze az első felvonást szalasztottuk el. Ez a félsiker tovább sarkalta az ambíciót. Vasárnap estére cirkusz jegyet vettem. — Holnap korán ebédeljünk — mondtam szombatn — mert délután cirkuszba megyünk.

— Hánykor kezdődik?

— Három órakor

— Jesszus Mária, hogy öltözök fel addig?

Tizenkettőkor ebédeltünk és nőm egy órakor öltözni kezdett. Öltözött, öltözött. Festegetett, festgetett. A kocsiban menet elárultam, hogy a jegy az esti előadásra szól. A legjobb számokat így se láttuk, mert már csak az esti előadás végére értünk oda.

— Milyen kár, hogy nincs éjjeli előadás — sóhajtottam — onnan most nem késünk el.

Ezután hatatlan energiával próbáltam rávenni nőmet, hogy valahonnan ne készen el. Hiábavalónak bizonyult ugy az erőszak mint a fortély.

Egyszer aztán a főnököm meghívott vacsorára.

— Legyen szerencsém vasárnap este kilenc órára — mondta a feleségem nyájasan — nagy társaság lesz nálunk.

Nagyon megköszöntem a meghívást és végtelenül örültem neki. De nemokára elborult az arcom. Ezek rendszerető, pedáns és hiu gazdag emberek. Végem lenne, ha elkésnének. Már pedig nőm miatt biztos elfogunk késni. Most vagy soha — gondoltam magamban és otthon kivágtam hitvesemnek:

— Szombat este a gazdánál vacsorázunk. Kilenc órakor pontban ott kell lennünk.

Igy gondoltam: szombat éjszaka felöltözök és abban a hiszemben, hogy a vacsora kilenckor este van, már hajnali négykor elindulhatunk. Estig majd csak eltelik az idő s vasárnap pontosan beáll

tunk. Ejjétkor sürgtettem először.

— Hagyjál öltözködni — volt a válasz — nem muszáj nekünk mindenütt a legelsőeknek lennünk. Tudod, hogy sehol se szeretek ott lenni az elején.

Ezt tudtam, de magamban kájjánul mosolyogtam. Reggel tízig. Akkor kezdtem ideges lenni. Déltután háromkor könyörgöttem, ötkor revolvert rántottam. Tíz órakor a főnököm titkára telefonált, hogy mi van velünk, az öreg kezd ideges lenni, már mindenki ott van. Ekkor benéztem a feleségemhez. Eppen a haját sütötte. Ott nyomban megütött a guta.

Déltután három órára volt kitűzve a temetésem. Mindenki ott volt. Négykor kezdett a gyászoló gyülekezet türelmetlen lenni.

— Miért nem kezdik? — kérdezték a papot.

— Az özvegyet várjuk — felelt csendesen az Isten szolgája — nélküle nem lehet kezdeni.

Az özvegy öltözködött. Mi vártunk. Három nap és három éjjel. Nekem könnyű volt, mert én halott voltam, a vendégeknek is könnyű volt, mert már régen haza mentek, csak a szegény papnak volt egy kicsit kellemetlen. Örömmel mondta, amikor meglátta özvegyemet:

— Kezdhettek?

Egykori hitvesem a könnyeit törölgetve, felsóhajtott:

— Pontosan az elejére jöttem Istenem, milyen kár, hogy szegény, jó uram nem érhetne meg...

sejtve elhatározták, hogy kiderítik a titok nyitját és egy nőismerősüket felkérték arra, hogy látogassa meg az orvost. A szolgáse mélyzet tiltakozása ellenére berontott a rendelőbe a hölgy és kérte az orvost, hogy gondosan vizsgálja meg. A tanársegéd izgalomtól remegő hangon jelentette ki: Asszonyom nem vizsgálom meg. Majd a hölgy sürgető kérdéseire elmondotta, hogy egy idő óta nem meri hölgy pacienseit megvizsgálni, mert abban a pillanatban amint azok levetkőznek, nem tud magán uralkodni és megszegi az orvost kötelező semlegességét. A barátoknak másnap hosszas rábeszélés után sikerült ideggyöngye kollégájukat a Wagner Jauregg klinikájára szállítani, ahol hetekig állott gyógykezelés alatt minden komoly eredmény nélkül. A klinikáról kijövet néhány nap múlva dr. K. dihöngöni kezdett és a steinhofi elmegyógyintézetbe kellett szállítani.

Aradon nem kötnek házasságot.

Nagy bússe a szerelem világában. — Százötven karikagyűrű helyett kettő.

(Saját tudósítónktól.) Derűs szeptember az anyakönyvvezetők és ékszerészek véleménye szerint a fészekrakás hónapja. Ebben a hónapban járulnak a piruló menyasszonyok leggyakrabban a kissé sötét tónusú anyakönyvi hivatal nagytermébe elrebegni a nagy igent. Az ősz általában a házasságban a legjobb konjunktura. Ilyenkor van hossz és az anyakönyvvezető ugyszólván le sem veti magáról a nemzeti színű szalagot.

1924. szeptembere azonban óriási besszt hozott házasságban. Mintha összebeszéltek volna a szerelmesek, elkerülik még a tájékat is a városházának, a széles nemzetiszínű szallag érintetlenül hever a szekrényben és talán egy szerelmes pókházaspár szövi a hálóját a fontos szimbolumon. Az ékszerészek, akik ebben a hónapban alig győzik a sok jegygyűrű eladását, szomorúan csóválják a fejüket.

— Más szeptemberekben 150 darab jegygyűrű is elkel, ebben a hónapban alig kettő kelt el — mondogatják rezignáltan és búsan mutatnak a szépen magasba szökellő jegygyűrű-toronyra.

— És az ajándékok?

— Ugyan ki vesz ma völegényi vagy menyasszonyi ajándékot. Nem kell a briliáns ékszergyűrű, lánc vagy karsatt. Nincs pénzük az embereknek.

Sírást tör elő ékszerészi szájakból, ami belecsendül ebbe a nagy pénztelenségbe. Ugyanigy nyilatkoznak a butorosok, kárpitosok, diszmvészek, a szabónok, staffirungművészek és általában mind azok, akiknek valami közük van a házassághoz és az elkészülő fészkek meleggé fűteléhez.

— Nem kötnek ma házasságot a szerelmesek — ez a refrén.

Végeredményben mégis a pénzügyminiszter ur ökegyelmessége a főök, mert ő szigorú pénzügyi politikájával súlyos akadályokat gördít a szerelmes szívek egybekelésének útjába...

Két hónapi fogházra ítélték az aradi vasuti karambol mozdonyvezetőjét.

Az ügyészi vizsgálat egyedül őt tartotta bűnösnek. — A szakértő Fecske Károlyt vádolja mulasztással. — Gyorsított főtárgyalás huszonnégy óra alatt.

(Saját tudósítónktól.) A kedden reggel az aradi vasutállomásom történt borzalmas karambol módot adott arra, hogy a bíróság egy júniusban hozott, s eddig alig ismert törvényt első ízben alkalmazzon. A parlament ugyanis június havában megszavazta az 1. sz. nevezett „Micul Parchet“-ről szóló javaslatot, amely kimondja, hogy **vasuti szerencsétlenségeknél és politikai jellegű bűncselekményeknél kivételes, gyorsított eljárásnak van helye.** A törvény szerint ily esetekben a rendőri nyomozás befejezésétől számított 24 órán belül elkészítendő a vádirat, amely ellen kifogás sem adható be, s a bűnügy főtárgyalása is **azonnal kitűzendő.** Ezt a törvényt alkalmazták ma a gyorsvonati karambol ügyében az aradi törvényszéken. Tegnap délután Niculescu Miklós főügyész befejezte a vasuti karambolnál bűnösséggel gyanúsított személyzet kihallgatását. A kihallgatások során az a vélemény alakult ki, hogy egyedül Fecske Károly, a gyorsvonat mozdonyvezetője felelős a katasztrófa előidézéséért, s ennek alapján a főügyész **elrendelte a mozdonyvezető előzetes letartóztatását,** egyben pedig a többi kihallgatott vasutast szabadon engedte. Itt írjuk, hogy a szerencsétlenség idején szolgálatot teljesítő vasuti tisztviselőket csupán kihallgatták a hatóságok, s ők egyáltalán nem voltak letartóztatva, vagy őrizetben. A főügyész a „Micul Parchet“ értelmében nyomban kiosztotta az ügyet Páusesti Miklós soros ügyésznek, aki még az esti órákban elkészítette a vádiratot, s azt a főtárgyalási tanácshoz terjesztette fel.

A büntetőtanács elnöke ma reggel kapta kézhez a bűnügy iratait, s másfél órai tanulmányozás után még ma délelőttre ki is tűzte a főtárgyalást, amelynek egyetlen vádlottja Fecske Károly mozdonyvezető volt. A vádlottat szoros fogházor kísért a bíróság elé.

A vádhatóság képviseletében Páusesti ügyész vett részt a tárgyaláson, a védő helye üres volt, mert ilyen rövid idő alatt a vádlottnak ideje sem volt, hogy ügyvédet válasszon a védelem ellátására. Fél tizenegy órakor megjelent a két tagú büntetőtanács, amelynek elnöke Kovács József táblabíró, referense pedig dr. Barabura Szever táblabíró volt. A vádlott mozdonyvezető újból elmondta a szerencsétlenség lefolyását, amint azt a Közlöny meg is írta. Elemi csapásnak mondja a keddi

karambolt, amelyért őt nem terhelheti felelősség. Régi vasutas, huszonnyolc éve mozdonyvezető és tizenöt év óta csak gyorsvonatokat vezet. Ilyen hosszú szolgálati idő alatt mindenkor a legponosabban, a vasuti szabályzat figyelmes betartásával végezte kötelességét és egy ízben sem volt megbüntetve, vagy megróva. Feltevései annyira becsülték szolgálatát, hogy ugyszólván kizárólag ő kapott megbízásokat az udvari vonatok vezetésére. Fecske Károly szép nyugodtan adja elő védekezését és végül felmentését kéri.

Ezután a gyorsvonal kalauzait, az összeütközött tolatómozdony vezetőjét és az aradi állomáson a szerencsétlenség alkalmával szolgálatot teljesítő forgalmi tisztet hallgatta ki a bíróság, akik valamennyien a mozdonyvezetőt okolják a szerencsétlenségért. Rimbás Romulus aradi fűtőházi főnök vallomása, — akit mint szakértőt hallgatott ki a bíróság — volt a perdöntő. A főnök vallomásában

kijelentette, hogy Fecske mozdonyvezetőt bűnös mulasztás terheli, mert Radna állomástól Aradig a 35 kilométeres távolság alatt egyszer sem próbálta meg, hogy a légfék rendesen működik-e, holott ezt a vasuti szabályzat szigorúan előírja.

Az ügyész vádbeszédében súlyos és példás büntetést kér a mozdonyvezetőre, akinek hibájából a véletlen folytán csak egy, de könnyen több emberi élet is áldozatul eshetett volna. A vádbeszéd után a bíróság visszavonult és rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint **a bíróság Fecske Károly CFR. mozdonyvezetőt kötelességmulasztásból előidézett vasuti karambolban bűnösnek találta és ezért két hónapi fogházbüntetésre azonkívül 4000 lej pénzbírságra ítélte.**

Az ítélet ellen az ügyész sürlyosbírást, a vádlott felmentésért felebezett és egyben kérte ideiglenes szabadlábrahelyezését. Az ügyész tiltakozott a vádlott szabadlábrahelyezése ellen, mire a bíróság úgy határozott, hogy az ítéletáblai döntésig, — amelynek a törvény értelmében három napon belül meg kell történnie — Fecske mozdonyvezető fogságban marad.

A pesti autós rablás újabb fejleményei

Az elfogott két rabló megváltoztatja vallomását. Keresik a harmadik rablót.

(Budapest, szeptember 18.) A meghiusult autós rablótámadásnak mára újabb fordulatai vannak. Csoma Sándor, akinek a rablás elkövetése alkalmával az autót kellett volna vezetni, ma részletes vallomást tett. Csoma vallomása eltér Berta Mártonétól, amennyiben kijelentette, hogy neki és egyik társának Mértén Miklósnak volt revolverük és csak Berta számára vettek revolvert egy Károly körúti vaskereskedés előtt az egyik segéditől 400.000 koronáért. Eredetileg neki és Mérténnek Pesterzsébeten közös cipészüzletük volt, amely azonban annyira rosszul ment, hogy amikor üzletüket bezárták, 9 millió adósságot hagytak hátra. Akkor határozták el, hogy egy gazdag kereskedőt fosztanak ki és úgy szereznek pénzt. Harmauk társaként Berta Mártont vették be a bűnszövetkezetbe és megígérték neki, hogy a rablott pénz egyharmadát megkapja. Érdekes, hogy az elfogott két rabló megszökött, harmadik társukat eleinte Neumernek, majd Mártonnak nevezte és csak most vallották be, hogy Mérténnek hívják. Mértén különben Berta Márton feleségének a fivére. Elmondotta még Csoma, hogy úgy a Zugligetben, mint Kőbányán Koltay lakásánál terepszemlét tartottak. Fekete álarcaikat fekete fejkendőkből készítették. Csoma azt állítja, hogy az autóban nem akarta lelőni a sofírt, csak ijeszté-

sül lőtt a levegőbe, amikor látta, hogy Fekete Béla sofírt a rendőrök mellé, a járdára viszi az autót. Amikor pedig menekülniök kellett, üldözői felé kétszer lőtt vissza. Berta Márton jegyzőkönyvi kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy 24 éves, négy elemi iskolát végzett, husz hónapig fogházor volt és négy hónapig a budakeszi vámnál, mint vámor teljesített szolgálatot. Csomával meg egyezően adta elő az utonállás részleteit és a betörésre vonatkozó terveket. Kijelentette, hogy amikor Csoma Sándor nem tudta elindítani az autót, Mértén és ő azt javasolták, hogy hagyják abba az egészet, de Csoma ragaszkodott, hogy amikéig hozzákezdtek, folytassák is le. Mértén adta neki a civilruhát és Csoma a revolvert 16 tölténnyel. A harmadik revolveres handita fényképét ma megszerezte a rendőrség és érintkezésbe lépett a kunhegyesi csendőrséggel is elfogatása érdekében.

HOGY ALL A LEJ?

1924. szept. 18.-án 100 lejért adták: **Nálunk:**

2.72 svájci frankot,

9.14 francia frankot,

40.000 belöldi magyar koronát,

36.800 osztrák koronát.

Zürichben 2.8750 frankot

Párisban 9.90 frankot

Newyorkban 54 centet

Új kenyér- és lisztárak.

Aradváros tanácsa maximalta az új típusu kenyér árát.

(Saját tudósítónktól.) Arad város tanácsa tegnap délután miniszteri rendelet értelmében meghatározta az új típusu kenyér és liszt árakat. Az új árak a következők: Nullás liszt 12 százalékos kivonat malmoknál kilogrammonként 14 lej, főző liszt 19 százalékos 13 lej, félbarna liszt 22 százalékos 10 lej és a barna liszt 22 százalékos 7 lej különként. Ezekhez az árakhoz zsákhasználat, kezelés, forgalmi adó és szállítás címén különként 35 bani számítható. A kenyér árak a következők: Főzőlisztből készült fehérkenyér különként 13 lej, félbarna kenyér 10 lej 50 bani, barna kenyér 7 lej. Kifli péknél és kereskedőnél nullás lisztből készítve tej jei legalább 3 és fél deka súlyban darabonként egy lej. Zsemle nulláslisztből öt deka súlyu, péknél és kereskedőnél egy lej.

A tanácsi határozat kimondja, hogy Arad város területén nem hozható forgalomba más minőségű kenyér vagy liszt, mint a rendelet előírja. A malmok kötelesek megfelelő mennyiségű 22 százalékos barna lisztet őrlni és azzal el látni a pékeket, akik kötelesek a teljes mennyiséget feldolgozni. A maximális kenyér és lisztárak szeptember 19-én lépnek életbe. A rendelet ellen vétőket a spekulatív törvényben foglalt büntetésekkel sújtják.

Tagadnak a csongrádi bombamerénylők.

Folyik a halálbái főtárgyalása a szolnoki törvényszék előtt.

(Budapest, szeptember 18.) A szolnoki törvényszék ma folytatta a csongrádi bombamerénylet bűnügyének főtárgyalását. Fülöp Andor gazdálkodót és volt hadnagyot, valamint Pirooska Györgyöt halgatták ki elsőnek. Mind a ketten hangsúlyozták, hogy nem érzik magukat bűnösnek és előbbi vallomásaikat csak kényszer alatt tették, mert a detektívek kintzták őket. Az elnök erre felolvasta a korábbi beismerő vallomásokat, mire Fülöp állandóan azt hangoztatta, hogy kényszer alatt vallott. Pirooska György pedig kijelentette, hogy félrevezették, mert azt mondták neki, hogyha beismeri bűnösségét, akkor szabadonbocsájtják a letartóztatásban levő János bátyját és ezért vállalt magára mindent. Különböző vallatásokor őt is kintzták. A bombamerénylet elkövetésének idején pedig teljesen részeg volt és nem emlékezik semmire. Ezután Pirooska János átmeneti viszonybéli főhadnagy és festőművész kihallgatása következett. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A merénylet napján otthon tartózkodott György öccsével együtt. Semmiféle megbeszélésben nem vett részt, amely a merényletre vonatkozott volna. Ezután elpanaszolta, hogy Szegeden a vizsgálóbíró olyat vett fel a jegyzőkönyvbe, a

mit nem vallott. Ezért meg is tagadta a jegyzőkönyv aláírását, mire legazemberezték. Az eset miatt az ügyészségnek panaszt is tett. Fülöp ellene szóló vallomása pedig valótlan. Az elnök ezután felolvasta a vallomási jegyzőkönyvet, amely megegyezik jelenlegi vallomásával. Sági János és Sági Rókus vádlottak semmi újat sem mondanak vallomásukban és csak azt hangoztatták, hogy nem volt tudomásuk a merényletről és ártatlanok.

Marokkót feladja Spanyolország.

Súlyos békefeltételeket diktálnak a győztes felkelők.

(London, szeptember 18.) A Times jelentí Tangerből, hogy a spanyol diktatórium haladéktalanul tárgyalásokat kezd Abd el Krim marokkói felkelő vezérrel. Spanyolország feladná Marokkó nagy részét és elismerné a szultánt. Ezzel ellentétben a rifkabiloknak a feltételei, hogy a spanyolok csak Ceutát, Melillát, Alhucamast és Gomera szigetét tartsák meg, ismerjék el a rifkabilok függetlenségét, fizessenek kártérítést és jóvátételt a veszteségeikért, váltságdíjat a spanyol foglyokért és egyezzenek bele abba, hogy a rif

kabilok száműzhessék azokat a törzsfőnököket, akik a spanyolokkal a most folytatott harcokban szövetséget kötöttek. A Times vezércikkben fejti ki, hogy a spanyolok elfogadják a feltételeket. Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a tárgyalásokra, már csak azért is mert az általános felfogás angol diplomáciai körökben, hogy a marokkói helyzet bármilyen megváltoztatása csak Anglia, Franciaország és Spanyolország közös konferenciáján intézhető el.

Hogyan győztek a chilei felkelők?

A délamerikai forradalmak történetéből. — A reklámbombák diadala.

(Newyorki levél.) Nem valószínű, hogy volna ember Európában akármennyire is irtózik a vérontástól, aki tragikusan venné a dél-amerikai államokban lezajló forradalmakat. Tulságosan megszokottá váltak. Már szinte el sem tudunk képzelni elnökválasztást a köztársaságban. Délamerikában anélkül, hogy utána nyomban forradalmi híreket ne hozzon a táviró. Az újságolvasó közönség közönnel tér napirendre fölöttük. Ami Délen — ahol az egykori spanyol conquistadorok utódainak ereiben hevesebben lüktet a vér. — véres és komoly valóság, az nálunk már alig több operettenél.

Az alábbi kis történet is azt mutatja, hogy tényleg operettel elemek vegyülnek a legújabb dél-amerikai forradalmakba.

Két év előtt szintén forradalom volt Chileben, ahonnan a most éppen letett Alessandra elnök szeretne ép bőrrel menekülni. A felkelők élén Moult tábornok állott aki csapataival ostrom alá vette Iquique kikötővárosát. Az ellenpárt vezére Balmaceda elnök volt akinek a hívei kétségbeesetten védelmezték a várost. Mindakét részről éjjel-nappal bolondul lövöldöztek, minek következtében az a veszély fenyegette a felkelőket, hogy kifogy a lőszerkészletük. Moult tábornok nehéz gondok közt ült sátorában. Jóformán semmi puskapor, semmi gránát és semmi reménye annak, hogy hadianyaghoz juthasson. Ebben a kétségbeesítő helyzetben egy idegent jelentettek be nála. Az adjuváns által átnyújtott névjegyen ez állott: Jenkins Corscrew csokoládégyáros, Philadelphia.

— Mit akar ez a bolond yanke itt? Bizonyára hadseregszállítást óhajt, — gondolta magában a tábornok, de mert meggondolt és közmondásos udvarias ember volt, maga elé bocsátotta az amerikaiit.

— Uram — kezdte ez el. — Önnek már nincs lőszere.

A tábornok meglepetve ugrott fel:

— Honnan tudja Ön?

— Mindegy, hogy honnan, de tudom.

— Na és mit akar?

— Felajánlok Önnek lőszereket.

Moult tábornok most már meg volt győződve, hogy egy örülltetlen dolga és résztvevő hangon kérdezte:

— Csakugyan munióit ajánl?

— Yes, Sir. Az a hajó, amely a várostól néhány mértföldnyire az öbölben horgonyoz és hadianyag a rakománya, az én tulajdonom. Az Egyesült Államok egyik cirkálója el akarta csipni de sikerült biztonságba hoznom. A tábornok nem tudta megállni, hogy meg ne kérdezze:

— Ön talán nem amerikai állampolgár?

— Az vagyok uram.

— És Ön ellene szegül országának?

A philadelphiai polgár nyugodtan felelte:

— Business is business. (Üzlet üzlet.)

— Jól van, ez végre is az Ön dolga. Ön munióit szállit én átveszem és megfizetem az árát, a mit Ön követel.

— Ingyen bocsátom rendelkezésére.

— Ingyen? Azt mondja, hogy ingyen? álmélkodott a tábornok.

— Igen, ingyen.

— Nem értem Önt. Magyarázza meg.

— Nem fogja megérteni, mert azt a feltételt fűzöm ajánlataimhoz, hogy a lövedéket csak éjjel szabad használni.

— Ezt minden további nélkül elfogadom.

A következő este az iquique ostromolták nagy megrökönyödésére nyolc heves bombázás kezdődött. Öröm volt nézni, hogy valahányszor egy lövedék a levegőben felrobbant, a sötétkék égbolton óriási aranyos betűkkel ez volt olvasható:

The best Chocolate is Corscrows Chocolate. Avagy magyarul:

(A Corscrows csokoládé a legjobb csokoládé.)

A reklám-bombák segítségével Moult tábornok bevette Iquiquet, a polgárháború véget ért és a Corscrows csokoládék ismerettségé váltak Chile legtávolibb zugában is.

Szokatlan öngyilkosság.

Az ágy karjára akasztotta fel magát egy zöldségáros.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő körülmények között velett véget ma délelőtt életének Pataki Sándor 71 éves aradi zöldségáros. Az életunt öreg ember a Calea Saguna (Választó-u.) 196. számú házban lévő lakásán követett el öngyilkosságot. Felesége déltájban tért haza és amint belépett szobájába, ott látta férjét az ágy előtt ülve, holtan, borzalmasan eltorzult arccal. A kétségbeesett asszony azt hitte, hogy férjét meggyilkolták, kirohant a szobából és sietett jelenteni a közelben posztoló rendőrnök. A rendőr telefonon értesítette a prefekturát az állítólagos gyilkosságról. A helyszínen Filotti Zsafir rendőrprefektus és Dragiciu Aurél, a nyomozó osztály főnöke szállt ki. Később megérkezett Pascutiu Sever dr. hatósági orvos, ki megállapította, hogy a szerencsétlen ember az öngyilkosság szokatlan módjával velett véget életének. Nadrágszíját ösz szkapcsolta, ráakasztotta az alacsony ágy karjára, azután nyakába illesztette és végig terült a földön. Valószínűleg azonnal elveszithette támasztékot találya is, a szorítás megszűnik és a halál nem következik be.

A vizsgálat feltétlenül beigazolta, hogy bűntény nem forog fenn, amit bizonyít az is, hogy az öngyilkos két levelet hagyott hátra. Az egyiket feleségének írta, amelyben gyógyíthatatlan betegségével okolta meg végzetes tettét. A másik levélben azt írta, hogy pap és kántor nélkül temessék el, mert sohasem volt templomjáró ember. Pataki Sándor holttestét holnap felboncolják.

SPORT

O Az FTC Timisoarán. Vasárnap és hétfőn érdekes football-mérkőzés lesz Timisoarán. A budapesti FTC szerepel Timisoarán, amely vasárnap délután a TAC-al, hétfőn délután pedig a Kinizsivel mérkőzik. A mérkőzések pontosan délután 5 órakor kezdődnek. Az FTC timisoarni szereplése iránt Aradon is nagy érdeklődés nyilvánul meg és előreláthatólag sokan mennek Aradról a mérkőzésre. Hír szerint az FTC csak Timisoarán játszik, más városokban nem.

O Az Aradi Munkás Testvér Egyesület e hó 21-én, vasárnap tartja házi birkózóversenyét a Lyceum tornatermében. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 20, 10 és 5 lej.

A legolcsóbb és legjobb raglánok.

férfi- és női

ruhák

Szántó és Komlós

oégnél. 5007

HIREK

Feltámad a szini-iskola.

(Saját tudósítónktól.) A néhai és nem is nagyon boldog emlékeztető aradi sziniiskola október elsejével immár feltámad. Ma falragaszok jelelték meg a hirdetészlopokon, amelyről minden kíváncsi érdeklődő megtudhatja, hogy dr. Márkus István színészeti főfelügyelő ur engedélyével október hó elsejével operett és drámai kurzust nyit az aradi színház igazgatósága, amely hét hónapos lesz. A növendékek teljes kiképzést nyernék színpadi gyakorlatból, táncból és énekből. A gyakorlati órákon kívül a növendékek elméleti oktatást is nyernek mindazon tárgyakból, amelyek segédeszközei a színpadi oktatásnak. Tandíj nincs, ellenben a beiratkozási díj 500 lej, amelyet a beiratkozó ur vagy urhölgy ráér fizetni mindjárt a kurzus kezdetén. A felvételi vizsga már október elsején meglesz a Városi Színház színpadán délután három órakor.

A hír szobalányi, varrólányi és egyéb lányi körökben óriási szenzációt keltett. A jövőre Fedákok, Lábassok, Péchyk, Kosáry Emmyk már erősen készülődnek a felvételre, a torkok köszörlődnek és külvárosi lakások apró szobáiból esténként a magasba száll az: „Oh, Vilja...”, meg az „Oh, szeretnék egy igazi férfit...” és az elmaradhatatlan magyaros népdal direkt dobhártyarepesztésre. Szívből üdvözljük a sziniiskolát, pardon a kurzust, mert a színésznymoruság ma még olyan elenyészően kicsiny, hogy direkt célszerű lesz a színészproletáriátust még jobban megnövelni.

— Miniszterlátogatás Lipován. Dr. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter vasárnap Radnára érkezik. A radnai állomáson dr. Coste temesmegyei prefektus fogadja, aki átkalauzolja Lipovára. A közoktatásiügyi miniszter részt vesz a lippai kereskedelmi iskola ünnepélyes megnyitóján.

— A prefektus iskolalátogatása. Megírtuk, hogy Georgescu János aradi prefektus két napon ellenőrző körúton járt a megyében és megvizsgálta a nagyhalmágyi és sebisi járásban történt iskolaépítkezéseket. A prefektus ma utjáról visszatért és még délután folyamán kiutazott a radnai járásba, ahol szintén megtekintte az épülő új állami iskolákat. A prefektus útjának eredményével meg volt elégedve. Az iskolák építése rövid idő múlva befejeződik és azokat még ebben az évben átadják rendeltetésüknek.

— Az Unio elnökjelöltjei. New-yorkból táviratozzák: Az Északamerikai Egyesült Államok legközelebbi elnökválasztásainak jelöltjei: Coolidge, a jelenlegi elnök, La Follette, Dawes tábornok, Farjo bankár, Fester kommunista, Nations kluks-klan párti, Wallace gyáros és Johns ácsmester.

Újabb politikai gyilkosság Olaszországban.

Megölték a néppárti vezérét. — Kínjultak a fascista-zavargások.

(Róma, szeptember 18.) Ma ismét nagy fascista zavargások voltak és eddig még megerősítetlen hír szerint újabb politikai gyilkosságot követtek el. A hír szerint Don Luigi Stursot, a néppárt vezérét a fascistapárt emberei meggyilkolták. Az elmúlt éjszaka a szocialistapárt római székházába törtek be a fascisták és ott mindent szétromboltak. A helyiségekben talált összes iratokat és Ma-

teotti röpiratait megsemmisítették. A rendőrséget értesítették a fascista garázdálkodásról, mire nagyobb készültség ment ki a helyszínre, de addigra a tettesek elmenekültek. A tüntető fascisták még megkísérelték, hogy a szabadközművesek páholyába hatoljanak be, de a készenlétben levő rendőrségnek ezt sikerült megakadályozni.

Válságban a megnyugvás szigete

Bezárás veszedelme fenyegeti a polgári menházat.

(Saját tudósítónktól.) Körlevél közzentett be a város tehetősebb polgáraihoz: az Aradi Polgári Jótékony Egyesület vezetősége felhívja a figyelmet az egyesület válságos anyagi helyzetére, amely képtelenné teszi arra, hogy hivatásának eleget tegyen. A körlevél sürgős segítségért esdekel, mert a város egyik legrégebbi jótékony egyesülete ezzel kapcsolatosan a menháza haldoklik. A Közlöny munkatársa látogatást tett a Str. Muresianu (Nádor-uccai) polgári menházban, ahol jelenleg hét munkaképtelen elagott ember lakik. A gondnok Székessy Sándor, késséggel nyújt felvilágosítást. — A menházat és egyesületet Markovits Ignác, régi, nemes lelkű aradi kereskedő alapította 1831-ben és azóta — közel száz esztadeje — folytatja áldásos működését.

Egészen sürgős a segítség mert a menház válsággal küzd, s ha nem mozdul meg az emberek szíve, könyörületessége, a szegény, jó magukkal tehetetlen elagott emberek az uccára kerülnek. Seregszemlét tartottunk a polgári menház mostani lakói fölött. Elsősorban Holdomner Ottó volt pénzügyi számtanácsost kerestük fel, aki havi 500 lej nyugdíjával kénytelen volt a menházba vonulni. Itt csendesen, távol attól a világtól, amelyben egykor szerepet játszott, éli le hátralévő napjait. És szinte csodálatos a megnyugvás, amellyel a sors fordulatát vette, nem is kívánczik vissza a zajos életbe. Ezután sorban látogatjuk meg a menház lakóit, akik közül Langó Béla törvényszéki tisztviselő, Józsa Sándor jómódu aradi mészáros volt akit a sors csapásai fosztottak

meg vagyontól. Mindenütt nyugalom, csend, meglepődöttség és megnyugvás. Egy sziget a mai tülekedő világban, ahová nem hat el a mai kor ideges kapkodása, hiúsága és kicsinyes harca. Szegények, ők még nem tudják, hogy a végveszedelem Damokles kardja lebeg szüntelenül a fejük fölött. A menháznak még egy érdekes lakója van, Green Nándor volt aradi rendőrfőkapitány egyik közeli rokona Schneider Ernő, akihez azonban nem sikerül bejutnunk. Schneider nem szereti a látogatókat, még a gondnokot sem engedi be szobájába, amelyet zárva tart. Az étkezési időkben az ajtaja elé kell tenni az ételeket, a melyeket csak akkor vesz magához, ha mindenki eltávozott onnan. Abban a hitben él, hogy elenségek veszik körül és ezért elzárkózik mindenkitől. Csak néha néha enged fel komorságából, de rövid idő múlva visszaesik a régi állapotba. Az intézetben mindennél szembeötlőbb a tisztaság és gondozottság, amely a példászerű vezetés eredménye. Mindent elkövetnek, hogy elfeledtessék a menház lakóival a keserűséget és a kevéssé időt, ami még hátra van életükből, nyugodt, elviselhetővé tegyék. És ez sikerült is. Amint távozzunk, a szemünk egy pillanatra az öreg látkól árnyékos udvarra és a mellette levő kertre esik... Kint sétál a menház két öreg lakója, csendesen elbeszélgetnek a múltról, emlékeket idéznek fel kölcsönösen és régi adomákat elemlenek fel. A nyárvégi nap elárasztja sugaraival a két öreg ősz haját és az ódon házat, a megnyugvás szigetét. Ennek nem szabad elpusztulnia...

— A timisoarai polgármester utazása. Dr. Georgevici Lucian timisoarai polgármester pénteken autón dr. Miclosival, a timisoarai vízművek igazgatójával Oradea-mare-ra utazik, onnan Prágába folytatja útját, ahol résztvesz a polgármesterek nemzetközi kongresszusán. A polgármester szeptember 24-én Prágából Csernovitzba utazik a romániai polgármesterek kongresszusára. E hó utolsó napján tér vissza dr. Georgevici Lucian Timisoarára, hogy az október 1-én kezdődő tisztviselői vizsgákon, mint vizsgáztató bizottsági tag részt vehessen.

— Zeneszerzők mint szenátorok. Rómából táviratozzák: A lapok jelentései szerint a legközelebb Puccini Giacomot és Mascagni Pietrot, a világhírű zeneszerzőket szenátorokká nevezik ki.

— Behajtják a városi taxákat. Arad város adóhivatala már hónapokkal ezelőtt kivetette a város közönségére a miniszterium által engedélyezett városi illetékeket. A megállapított határidőre azonban a közönségnek csak kis hányada fizette be a rája rótt városi adót. A Közlöny munkatársa ma beszélt Olariu István pénzügyi tanácsossal, aki kijelentette, hogy Arad vagyontalan polgárai csaknem mindnyájan befizették az illetékeket, míg a tehetősebbek nagy része semmi hajlandóságot nem mutat a fizetésre. A város legrövidebb időn belül kénytelen lesz törvényes uton behajtani az elmaradt illetékeket. Így például a bérkocsitulajdonosok közül még egyelően egy sem fizetett. A pénzügyi tanácsos átiratban kereste meg a rendőrség közlekedési ügyosztályát, hogy a legközelebb, e hónap végén tartan-

dó kocsivizsgákon csak azoknak adja meg a hajtási engedélyt, akik felmutatják az adóhivatal nyugtáját az illetékek befizetéséről.

— Elköltözik az aradi siguranta. Az aradi állambiztonsági hivatal a Str. Horia (Széchenyi-u.) lévő helyiségéből a Str. Alexandru Cavra (Csernovits Péter-u.) 20. számú házba költözik. A költözködés a mai napon megkezdődött és szombattól kezdve az állambiztonsági hivatal már az új helyiségben tartja hivatalos óráit.

— Nem kövezik az uccákat. Arad város vezetősége még a tavasz elején tervbe vette az egyes uccák kikövezését. Több vagonrakomány műkővet rendelt, amelynek csak egy kis része érkezett Aradra. A munkálato-
kat az anyagihiány miatt abba kellett hagyni és remény sincs arra, hogy az idén folytatni lehessen, mert a CFR. vagonhiány miatt nem adhat kocsikat a kő szállítására.

Negyvenéves találkozó

Öszhaju, öreg de vigkedélyű férfiak gyűltek össze Arad egyik vendéglőjében tegnap este. Negyvenedik évfordulóját ünnepelték a kedves kedélyes öregurak annak, hogy elvégezték Aradon az állami tanítóképző negyedik osztályt. Négy évtizede váltak el egymástól, mint fiatal legények, most mint ős bácsik találkoztak, de a negyven év előtti emlékek nyomán felcsillant szemekben a fiatalság tüze és lelkesedése. A találkozón megjelentek: Wittenberger Sándor, akit Temesvárra vitt a sorsa, ahol igazgató, Stojadinovics Sándor és Filipi János igazgatók. Cziráky Márton, Éliás Jakab, Kresz Károly és Wágner Ágoston Aradon maradtak és itt élnek tanítványaik ezrei között. Werner Miklós és Szabó György Kornél Magyarországon vannak és nem vehettek részt a találkozón. Kivülük még sokan maradtak el, akiknek a sorsa ismeretlen, mert negyven hosszú, változásokkal, szenvedésekkel tele esztendő szétdobálja az embereket a szélrőzsza minden irányába.

— Sikasztó budapesti banktisztviselő. Budapestről táviratozzák: Lipovitz Jenő, budapesti banktisztviselő 50 milliót elsikkasztott és megszökött. A rendőrségnek azonban Lipovitzot ma sikerült letartóztatni.

Iskolai beiratkozások alkalmával legolcsóbban
STRASSER
divatruházban vásárolhat Aradon.

— Prónay Pál párbajban megsebesült. Budapestről táviratozzák: Bárány Prónay Pál alezredes ma kardpárbajt vívott Huszár Elemér nemzetgyűlési képviselővel. A párbaj oka, hogy Prónay a képviselőre sértő megjegyzést tett. A párbajban Prónay megsebesült, míg Huszár sértetlen maradt. Párbaj után a felek nem békültek ki.

— Új ügyvéd. Dr. Ursutiu Avram, aradi ügyvéd a törvényszék teljes ülése előtt letette a hivatali esküt és Aradon, a Bul. Regele Ferdinand 19. számú házban megnyitotta ügyvédi irodáját.

— Tanítók esküje. Ma tette le ünnepélyesen 12 új kinevezett tanító a tanítói esküt. Az újonnan kinevezett tanítók a megyében fognak működni. Aradon semmi változás nem történt a tanítói karban.

— Magyar képviselők Olaszországban. Triesztből jelentik: Az olaszországi tanulmányutra utazó magyar nemzetgyűlési képviselőket, és közigazdászokat akiket az olasz kormány hívott meg, az olasz határon Sinoini államtitkár fogadta, aki megleghangu üdvözlő beszédet intézett a magyar vendégekhez. Kormányra nevében kijelentette, hogy mindent el fognak követni, hogy a magyar közelet reprezentánsai jól érezzék magukat Olaszországban. A magyarok legelső állomása Trieszt volt, amelynek pályaudvara lobogódiszben várta a vendégeket. A hatalmas olasz kikötőváros számos előkelősége és a hatóságok, élükön Paminzioni államtitkárral és Moloni prefektussal fogadták a magyarok vonatát. A vendégeket diszruhás carabinieri sorfala körött léptek a fogadtatásra összegyűlt előkelőségekhez. Az államtitkár üdvözlő beszédére a magyarok szónoka hangsúlyozta azt a rokonszenvet, amely a magyarokat Olaszországhoz fűzi. Az állomás előtt is óriási közönség várta a magyar vendégeket és amikor a vendégek autókba szállottak lelkes „Evviva Ungheria” kiáltások hangzottak.

— Rátkay Marci harmadszor is megnősült. Budapestről táviratozák: Rátkay Márton, a legnépszerűbb magyar táncoskomikus ma megnősült harmadszor is. Az első felesége meghalt, akitől három gyermeke van, a második felesége Lábass Juci, a Király színház primadonája volt, akitől nemrégiben vált el. Rátkay ma délelőtt megjelent a budapest-kilencedik kerületi anyakönyvvezető előtt, ahol házasságot kötött Kalmár Rózival, a Teréz-körúti Szinpad tagjával. Kalmár Rózsi vidéki szintársulatoknál kezdte pályáját, csakhamar Budapestre került a Renaissance színházhoz, majd a Teréz-körúti Szinpadhoz. Két évvel ezelőtt a riporterek báljának szépségversenyén őt választották meg a farsang királynőjének.

— Halálos autószerencsétlenség Oradea-mare mellett. Nagyváradról jelentik: Tegnap délután megdöbbentő autószerencsétlenség történt Oradea-mare határában, a Félix-úrdő felé vezető országúton. Egy gépkocsi, amelyben Lőrincz Sándor clujai autogarázstulajdonos felesége, annak édesanyja, Györfly Zsigmondné és 10 éves leánykájuk ültek, motorhiba következtében az árokba fordult. Györflyné olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap a zsidókórházban meghalt. A autót Lőrincz Sándorné vezette, aki hosszabb idő óta amatőr sofőr.

Menekülés a tulvilágba.

Fantasztikus történet.

Még ma pénteken és szombaton az

APOLLOBAN.

— Értesítjük a t. aradi közönséget, hogy a hirdetett vízvezetési csőmosások bizonytalan időre elmaradnak, tekintettel a nagy víziógyaszásra, amely miatt nem tudjuk a csőmosásokhoz szükséges nagymennyiségű vizet összegyűjteni. Üzinele Comunale Arad.

— Elhelyezték a kilakoltatott családát. Az aradi államrendőrség nyomozást indított az uccára kilakoltatott Bauer-család ügyében. A nyomozás megállapította, hogy a család kilakoltatását a Str. Bratianu (Weitzer ucca) 13. számú ház lakóinak kívánságára rendelte el az aradi törvényszék. Bauerék lakásában nagyfokú tisztatlanság uralkodott, a lakásból állandó bűz áradt ki, amely megfertőzte a ház levegőjét. A lakók és a házigazda pénzt is ajánlottak fel a családnak, ha kiköltözik, miután erre nem volt hajlandó, kérték a kilakoltatását. A törvényszék a vizsgálat megejtése után helyt adott a lakók kérelmének és elrendelte a Bauer család kilakoltatását. A családot a rendőrség intézkedésére Ségában helyezték el.

— Rablótámadás Bécsben. Bécsből jelentik: Érdekes rablótámadás történt tegnap délután Bécs egyik legforgalmasabb uccáján. Goldberger József volt kereskedő, jelenleg ügynök megtámadta Kun Antal pénzbeszedőt, aki százezer értékű csekkeket vitt aktatáskájában. Az ügynök ráütött az uccán haladó szolga kezére és ki akarta rántani kezéből a táskát. Azonban a szolga lármát csapott és Goldberger futásnak eredt. A segélykiáltásokra az uccán járók egyrésze csatlakozott az üldözökhöz és néhány perc múlva elfogták a támadót. A rendőrségen Goldberger elmondta, hogy csak a legvégső szükség kényszerítette erre a lépésre. Két cégnél volt alkalmazva és mindkettőnél szabálytalanságokat követett el kenyérgondjai miatt. Tegnap mindössze 3500 korona volt birtokában és ezért pénzt kellett szereznie mindenáron, hogy a vállalatoknál elsikkasztott összegeket fedezze s hogy megélhessen. Az utonálló ügynököt kihallgatása után az ügyészségnek adták át.

A devizákat jóval paritáson felül értékelték, amit a bankkörök azal magyaráznak, hogy feltűnő nagy kereslet volt az idegen devizák iránt és áruhiány, jelentkezik a devizapiacra. Newyorkban a tegnapi 52.75 centes kurzusról a mai utótőzsdén 54 centre emelkedett a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 18.) Francia frank 11.05, svájci frank 37, dollár 192, dinár 2.40, szokol 5.60, lira 8.60, angol font 880. *Kifizetések:* Budapest 400, Bécs 368, Prága 5.85, Zürich 36.75, Milano 8.50, London 865, Páris 10.50, Newyork 193, Belgrád 2.60.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Szeptember 18.) Amsterdam 203.70, Newyork 529, London 2368, Páris 28.30, Milano 23.15, Prága 15.87.50, Budapest 0.0068.50, Belgrád 7.32.50, *Bucuresti* 2.87.50, Varsó 0.0001.02.50, Bécs 0.0074.70

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Szeptember 18.) *Kifizetések:* Páris 10.46, London 868, Newyork 193, Milano 8.50, Zürich 36.50, Bécs 0.0027.50, Prága 5.80. *Valuták:* Napoleon 760, aranyárka 48, leva 1.35, török lira 1.10, angol font 865, francia frank 11.20, svájci frank 37, lira 8.70, drachma 3.60, dinár 2.60, dollár 193, lengyel marka 0.00034, osztrák korona 0.002750, magyar korona 0.0026.50, szokol 5.70.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEJYZÉSEL. (Szeptember 18.) Belgrád 1071—1078, *Bucuresti* 402—406, Páris 4125—4155, Newyork 77100—77500, Prága 2312—2314, Milano 3380—3400, Bécs 108.85—109.45.

— Elhalasztott állatkiállítás. Arad vármegye vezetősége közli, hogy a szeptember 21.-re, most vasárnapra tervezett pankotai állatkiállítást közbejött akadályok miatt elhalasztják.

KÖZGAZDASÁG

Nem váltják be a folyószámlaköveteléseket.

A magyar értékek bejelentéséről szóló rendelet nem tesz említést a folyószámla és egyéb magánkövetelésekről.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny már több ízben megemlékezett arról, hogy az aradi pénzügyigazgatóságon huzamosabb idő óta folyik egy miniszteri rendelet értelmében a magyarországi magánvállalkozások által kibocsátott kötvények és betéti könyvecskek beszolgáltatása és bejelentése. Jelentékeny számban vannak azonban olyan román állampolgárok, akiknek magyar állampolgároktól és magyarországi pénzintézetektől különböző, a háború alatti és előtti időből származó követeléseik vannak. A legfontosabbak a váltó és főleg a *folyószámlakövetelések, amelyekről az eddigi rendelkezések során egyetlen szó sem hangzott el.* A Közlöny munkatársa érdeklődött ma a pénzügyigazgatóságon ezeknek a követeléseknek a beváltási lehetőségeiről. Ezt ugyanis csak hivatalos uton lehet elintézni, hiszen annak idején egy a Monitorul Oficialban megjelent rendelet értelmében *magánuton tilos volt és tilos ma is a követelésekről közvetlenül és magánuton tárgyalni.* Kérdésimkre a kötvények és betéti könyvecskek bejelentésére vonatkozó rendelet felmutatásával válaszoltak és kijelentették, hogy a rendelet hangsúlyozza azt, hogy most csak a *magánkötvények és betéti könyvecskek bejelentéséről van szó.* Még a postatakarékpénztári könyvecskek bejelentésére vonatkozólag is külön pont van, amelyben kijelenti a miniszterium, hogy annak elintézése a postához tartozik. Ellenben a rendelet egyáltalán nem tesz említést az egyéb magánkövetelésekről, s így, semmi szó sem esik a

folyószámlakövetelésekről, amelyek pedig igen nagy értéket reprezentálnak. A folyószámlatulajdonosok így a legnagyobb bizonytalanságban vannak, hogy jogos követeléseiket miként érvényesíthetik.

A valutapiac.

Párisban 9.90, Zürichben 2.8750 a lej.

(Saját tudósítónktól.) A román valuta Zürichben a tegnapi 2.80-as árfolyamról, a mai nyitásban 2.77.50-re szállt alá, a zárlatban pedig 10 pontos emelkedéssel 2.87.50-re ugrott. A lejhullámozás következtében a belföldi piacon teljes bizonytalanság uralkodott.

URANIA mozgósínház

Ma, pénteken

Kacagó-est.

5 Harold Lloyd

„Ó” film egy előadásban.

„U” — néazuton
— babyt keres
— mint táncos'er
— a kanibáknál
— mozi színész
— akar lenni

LEGUAB

Megszűnt a bécsi fémmunkássztrájk.

(Bécs, szeptember 18.) A már végsőkig kiélesedett fémmunkások sztrájkja a munkaadók kedvező javaslata következtében ma véget ért. A munkások a munkát csak holnap veszik fel, de a munkások holnapra a munkaadók

javaslatát már ma elfogadták. A villamosvezetékek visszakapcsolása is megtörtént ma. A meg egyezés értelmében a kisebb munkabérek 20 százalékkal, a nagyobbakat 10 százalékkal emelik.

Katasztrófális földrengés Erzerumban.

(Konstantinápoly, szeptember 18.) Erzerumból ismét katasztrófális földrengés hírért jelentik. A

földrengés 102 falut döntött romba. A halottáldozatok száma több ezerre tehető.

Rábizonyult Försterre az Erzberger-gyilkosság.

(Budapest, szeptember 18.) A törvényszék Törek-tanácsa ma zárt ülésen állapította meg, hogy a kiadatási fogságban levő Förster Henrik azonos Schulze Henrikkel.

Erzberger német birodalmi miniszter állítólagos gyilkosával. A kiadatásra vonatkozó iratokat a tanács indítványtétel céljából áttette az ügyészséghez.

— Rendezik Románia külföldi tartozásait. Bucurestiből táviratozzák: Tegnap tartotta ülését az a bizottság, amely a háború előtti külföldi román adósságok rendezésére hivatott. Megválasztották azokat az albizottságokat, amelyek október tizenötödikéig elindulnak külföldre, hogy a kérdést ott rendezzék. Mircea Arapu és Alexandru Grasescu Franciaországba és Belgiumba, Brancovici és Stăncovici pedig Rómába mennék tárgyalni. Miután a csehekkel folytatott eddigi tárgyalások nem vezettek eredményre, a bizottság új átiratot intéz a prágai kamarához és az átiratban kijelenti, hogy a romániai adósságok hajlandók újra tárgyalásokat kezdeni. A tárgyalások csak a romániai magánfelek külföldi adósságainak rendezésére térnek ki.

— Új közben az aradi papírgyár. Hirt adtunk arról, hogy az aradi papírgyár gazdát cserélt. A tulajdonos bucuresti konzorciumtól a Nagyvárad Bőrgyár Részvénytársaság akarta megvásárolni a papírgyárat, amelyet bőrgyárrá akartak átalakítani. Az aradi hatóságoknál az átalakításhoz szükséges engedélyek megszerzése nehézségekbe ütközött és ezért a tárgyalások az utolsó percben megkúsultak. A tulajdonosok egy másik bucuresti konzorciummal bocsájtottak tárgyalásokba és megkötötték az adásvételi szerződést, amelyben a gyár átadási napját október 31-én állapították meg. A tulajdonosok a gyár eladásáról értesítették a papírgyár aradi igazgatóságát. Ebben az értesítésben azonban nem közölték, hogy az új tulajdonosok milyen gyárat kívánnak létesíteni a papírgyár telepén, csupán annyit közöltek, hogy nagyobb általa kifizetések lesznek és amennyiben az új gyár gépei nem érkeznek meg október 31-ig, akkor a papírgyár meghatározatlan ideig továbbra is üzemben marad.

Ut a boldogság felé

Szenzációs GRIFFITH film

vasárnaptól az APOLLÓBAN.

Jegyek elővételben váltathatók az APOLLÓ elővételi pénztáránál.

— Megállapodás az Iritz-Erdélyi-kényszerkegyezésben. Az Iritz-Erdélyi-kényszerkegyezés ügyében ma tartották meg a kényszerkegyezési tárgyalást a timisoarai törvényszékben. A hitelezők elfogadták a kegyenszállásos egyezséget, amely szerint a kvóta szerinti adósságot hat hónapon át egyforma részletekben kell a közbizottságnak kifizetni.

— Tenyészállatokat hozat Arad megye. Aradvármegye állategészségügyi bizottsága ma tartott ülésen elhatározta, hogy a megye hiányzó állatállományának kiegészítésére Svájc-ból és Magyarországból több fajtenyészállatot hozat. A kormánytól erre vonatkozólag már sikerült nagyobb kölcsönt kapnia, amit igen előnyös feltételek mellett bocsát az egyes állatokat vásárló községek rendelkezésére.

Kilakoltatott énektanárnő

A törvényszék december elsei hatállyal kilakoltatta Gellinek Lottét.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes lakáspert tárgyalta ma délelőtt az aradi törvényszék felebbviteli tanácsa. Ötvenegyi Dengl Rudolfné, Tudor Vladimirescu (Dobó) uccai háztulajdonosnő, egyik lakója, Gellinek Lotte énektanárnő ellen kilakoltatási pert adott be. A lakó és háztulajdonos között régebben bérkülönbség merült fel, mert özv. Denglné keveselte a 4800 lej évi bérösszeget. Az énektanárnő ellenben nem volt hajlandó többet fizetni és az aradi adóhivatalnál fizette be a házbért. Az itt kapott nyugtát a törvényszékhez kellett volna beadni, hogy a törvényszék azt eljuttassa a háztulajdonosnőhöz. Ezt azonban Gellinek Lotte elmulasztotta s erre adódott be a kilakoltatási kérelem. A háztulajdonosnő a járásbírósnál kérte először a kilakoltatást, azonban Éles Simon járásbíró elutasította keresetével. A háztulajdonosnő az ítélet ellen felebbezett és a felebbviteli tanács Barbur Sever dr. táblabíró elnökletével ma tárgyalta az ügyet. Helyt adott a háztulajdonosnő keresetének és december elseji határidővel — felebbezésre való tekintet nélkül — elrendelte a lakás kiürítését. Az ítélet indoklása szerint a lakónak nincs joga visszatérni az adóhivatal nyugtáját és késleltetni ezzel az összeg folyósítását.

Cenzurát: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:
RENYI JÓZSEF

MOZI

Az Uránia mozgószínház

zenekarának bővítése céljából,
azonnali belépésre felvessz,

kizárólag elsőrangú

prim-hegedűst,
obligát,

clarinet-est,

kisbőgőst,

slagverk-est.

Ajánlkozók jelentkezzenek az
URÁNIA igazgatóságánál

xx Az aradi Uránia mozgószínház kacsagó-estje. Ma, pénteken a vidám kacagás helye lesz az Uránia mozgószínház. Amerika és ma már az egész világ legkedveltebb filmkomikusának, Harold Lloyd „Ó”-nek öt legszebb és legmulattatóbb alakítását mutatják be, egy előadás keretében. Előadás kezdete 6, 7 és fél és 9 órakor.

xx „Menekülés a túlvilágba” címen különös filmet vetít az aradi Apolló mozgószínház. A film meseje eltér a szokásos filmdarabok témájától és érdekes, fantasztikus történetet vetít öt felvonáson keresztül. A főszerepekben Charles Willy Kaiser, Ernst Rückert és Oreste Reinwald, Németország legnagyobb film művészei oly eredetiséggel játszanak, hogy a filmet a szereplők színpontjából is érdekessé teszik. A fantasztikus film szombatig marad az Apolló mozgószínház műsorán.

xx A szenzációs Griffith-filmet az Apolló ezidei filmszágerét vasárnap mutatja be. „Az ut a boldogság felé” a budapesti Mozgószínházaknak hónapokig állandó műsora volt és úgy kiállításával, mint meséjével, tartalmával, szereplőinek és rendezésének tökéletességével a világ legelső filmremekjei közé tartozik. A közönség nagy érdeklődésére való tekintettel az Apolló mozgószínház elővételi pénztára már megkezdte a jegyárutításokat a film előadásaira.

Zsebmetsző háztulajdonos.

Aki nem tud ellentálni a kísértéseknek. — Félholtra verték a tolvaj cigányt.

(Saját tudósítónktól.) Alig néhány nappal ezelőtt szabadult ki az aradi törvényszék fogházából Novák János lókereskedő cigány, akinek legjövendőmezőbb mellékfoglalkozása a zsebmetszés. Zsebtolvajlás miatt volt elítélve az aradi törvényszéken is és kiszabadulása után egyenesen Simándra utazott, hogy az ottani nagyvárságnak a zsebtolvajlásokra kedvező konjunkturáját kihasználja. Novák János azonban súlyosan ráfizetett a simándi kirándulására. Egy nagyobb csoportosulást arra akart felhasználni, hogy Szigeti Vazul vasutas zsebéből kilopja duzzadó tárcáját. A vasutas észre vette a kísérletet és megragadta a tolvaj zsebében kotorászó kezét. Novák menekülni próbált, de a tolmeg botokkal és egyéb ütőszerszámmal üldözőbe vette. Dühös szitkok harsogtak túl a vásár láráján és az üldözők mellé mindig többen csatlakoztak. Az ingerült emberek csakhamar utólérték a menekülőt. Egyik üldözője olyan súlyos ütést mért botjával Novák fejére, hogy az azonnal boritva esett

össze. A felháborodott embereknek ez nem volt elég. A földön fetregő emberre rohantak és agyba-főbe verték a tolvaj cigányt, aki fosztogatásairól jól ismert Simándon is. Szerencsére ott tartózkodott Momac aradi detektív, akinek nagy fáradsággal sikerült az összevert embert kimenteni a feldühödt tömeg kezétől. Eppen ideje volt, mert a cigány már eszméletlenül feküdt az uton és a további késés esetleges halálát jelentette volna. Novák Jánost az aradi közkórházba szállították, ahol ápolás alá vették. Érdekessé, hogy a notórius zsebtolvaj lókereskedő dúsgazdag ember. Aradon és Szalontán saját háza van. Már számos esetben volt dolga vele az aradi államrendőrségnek és a törvényszéknek, ahol ha kérdőre vonták, hogy miért követ el állandóan zsebtolvajlásokat, a mikor vagyonából becsületesen is meg tudna élni, kijelentette, hogy nála ez születési hiba és nem tud ellentálni a kísértéseknek.

NYILTTÉR.

ERTESÍTÉS.

A n. 6. hölgyközönség szíves tudomására adom, hogy

női divatszalonomat megnyitva a hó 15-én megnyitottam!

Vállalom minden angol- és francia munka elsőrendű elvégzését. A n. 6. hölgyközönség szíves pártfogását kérem

Probst Dezsőné,

5191 Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 8.

Ma nagy halesély

Schwarz Andor „MARILLA” teraszán, Arad, Str. Minerve (Ilona-uca) végén.

BÉR, magán-, gazdálkodásra alkalmas házak elfoglalható 2-7 szobás lakásokkal, házak fűszerüzlettel, vendéglővel a legolcsóbban vehető. WALLINGER-iroda utján. Arad, Str. Unirel (Fábián-u.) 13. 15691

260 □-öles szép fekvésű háztelék eladó. Arad, Str. Corabiei (Hajó-u.) 44.

Ingyen magánházat

nem, de féláron 4 szobás szék magánházat, mely tizenkét is alkalmas, családi okok miatt 260,000 Lejért sürgősen elad. 8363 „Argus” Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 1.

ORBÁN

ISTVÁN

műbutorgyára

Arad, Piața Stefan Cel Mare (Béla-ter) 16. sz.

Legolcsóbb bútorendszerezési forrás. — Készít a legjobb kivitelben eredeti művészi tervek után háló, ebédlő, úri, leány, gyermekszobákat, bank ésszállodaberendezéseket. — Rudolf Mosse 7018

Különleges gyermekfelvételek, női- és férfi portralt, levelezőlapok, utlevélképek a legmodernebb kivitelben készülnek

Bornstein photo-salonjában ARAD, (uj Neuman-ház)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiírt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

KOMOLY nábósegédek raktári munka előállításához, kedvező feltételek mellett felvétetnek. Menczer Adolf férfi ruhagyár Arad, Strada Muresianu 7-9. 10.122

ÜGYES gépvarrónók felvétetnek Menczer Adolf férfi ruhagyárban Arad, Strada Muresianu 7-9. 10.122

FIATAL segéd a textil szakmából, román, magyar nyelvtudással, azonnal felvétetik Löwinger Péter textilkereskedésében Chisineu (Kisjenő). 5328

TISZTESSÉGES kifizető és munkásleányok felvételeinek Barthmes cukorgyár Arad, Strada Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 40. 5326

FEHÉRNEMŰ javítást, kalapok átalakítását lakásomon mérsékelt díjért vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5320

BOLTISZOLGA, ki textil üzletben alkalmazva volt, október 1-ére felvétetik Berger & Eichner cégnél Arad. 5329

HÁZMESTERPÁR kerestetik. Az aszpony mosást, vasalást vállalom. Szerelő előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5331

FÜSZERKERESKEDŐ segéd, fiatal, teljes ellátással azonnal felvétetik. Arad, Str. Minervei 39. (Ilona-ucca.) 15.092

PÉNZTÁROSNŐI, kiszolgálónői, vagy egyéb bizalmi állás betöltésére vállalkozik megbízható nő. Cime Wallinger hirdetőjében Arad. 15.092

KILÉNC hónapos kisijammal házvezetőnői állást vállalnék idősebb urnál, urnónél, vagy gyermektelen házaspárnál vidékre. Varrásban jártas vagyok. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.092

MINDENES szobaleány azonnal felvétetik kis családhoz, nagy fizetéssel. Főzés nincs. Cim Arad, Bulev. General Dragalina 16. (Apponyi-ut 8.) II. em. ajtó 11. 10.124

VILLANYSZERELŐT állandó munkára felveszek, Gáspár műszerész Arad, Str. Horia 2. 5330

FIATAL leány fogorvosi rendelőbe aszisztensnőnek kerestetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10.124

ÜGYES kifizető gyerek kerestetik. Franca Romana biztosító Arad. 10.124

NAGYOBB kifizető fiú jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATÓ díszes butorozott szobát keresek azonnali heti 1-2 szeri használatra, lehetőleg Arad, Str. Episcopul Radu (Magyar-ucca) közelében. Ajánlatok „Megbízható” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérem. 5334

Vétel és eladás.

NAGY ÜSTHAZ üsttel, jó állapotban lévő fehér gyermek-ágy, jutányos áron eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

BÖRGARNITURA, férfi és fiú télikabátok; komplett Franklin-lexikon. 6 személyes ezüst evőeszköz. könyvszekrények, antik szekrény, tükrök, szalon, fotelok, utazóbörönd, hintaszék. szőnyegek, csillárok, asztalok, kávé- és moca-csészék, fagyalt szerviz, gyermekágy, kerti garnitúra, gyümölcskoszek, dísztárgyak, festmények. stb. eladó. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

PÉNZSEKRENYT, 2-es, vagy 3-as számot megvételre keresünk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5323

ELADÓ egy 36 HP. Höker-féle félstabil kazán. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5321

GYERMEKKOCSI, modern (gummikereű) majdnem új, olcsón eladó. Megtekinthető „Victoria” irodában Arad, Piața Avram Iancu 16. 5333

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szoba-berendezéseket, butorokat darabszámba, szőnyegeket, ezüst, mü, antik, bronz és dísztárgyakat, ékszereket, festményeket, fehérneműket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

KÜLFÖLDI és honi madarak, agancsok iskolai szertárba, vagy lakásdíszítésre, kicsinyben és nagyban eladók. Socodori (székudvari) főerdészi lakban megtekinthetők. 5305

Öltöny, kabát, raglán, kosztüm és ruha szövetek a legolcsóbb árban

WEISZ ARMIN

divatáruházában Arad, Piața A. Iancu 18. (Szabadság-tér).

MUZSAY-nál Aradon

gummikabát... Lei 960.—
double raglán „ 2450.—
téli felöltő ... „ 2250.—

4941

Ingatlan.

ARAD, Strada Desseanu (Révai-uccában) egy magánház fele része 120.000 lejért megvehető. Értéke nagyobb. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatului Traian (Attila-tér) I. I. emelet. 5295

Üzletet keresőknek biztos egzisztencia!

Aradon, fűszer-vegyesüzlet poharazással, óriási forgalommal, 60 lakásos bérházban, konkurrencia nélküli, 2 szobás lakással, 65 ezer Lejért. — Vegyeskereskedés, nagyforgalmu mezővárosban, vasuti állomással, 3 szobás lakással, mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással, 30 ezer Lejért. — A külváros legforgalmasabb fűszer- és terményüzlete lakással, 35 ezer Lejért eladó. Megbízott Haász Albert irodája Aradon, Str. Romanului 5

Szőnyegek, sezlontakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők:

Lissem Sándor

confectió és nődivat üzletében Arad Piața A. Iancu (Szabadság-tér) 2

HAROMSZOBA és mellékhelyiségekkel álló **ÚJ HAZ** nagy udvarral, kerttel, kocsiszín, istálló, az egész átvehető 300 ezer lejért. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imp. Traian (Attila-tér) I. I. em. 5296

KERESEK haszonbérbe 2-3 üres telket 5 évre. Pricha kertész Arad, Strada Corneli Leucutia 52. 5322

Magánháza, nagyjövedelmű bérházat, földet, malmot bérbe és eladásra közvetít „ARGUS” Arad, Str. Eminescu I.

Oktatás.

ANGOL és német órák új módszerrel, legjobb gyors eredmények. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10.124

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabásati tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

ÖTVENEZER lej keresek kölcsön ingatlan biztosítékkal. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5290

Birtokvevők figyelmébe!

Biharmegyében, Salontától félóra távra fekvő 38 katasztrális holdas prima kisbirtok, lakóházzal, gazdasági épületekkel, 33.000 Lej holdankénti vételárért, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Megbízott

Ürönl-iroda Arad, főpostával szemben.

Külvárosi

háromlakásos ház, elfoglalható 1 szoba, konyha lakással, 400 □-öl telekkel. 200.000 Lejért **ELADÓ**. Megbízott „URANUL” iroda Arad, főpostával szemben. 16053

35 kis hold szántó föld eladó zimándi állomás közelében.

MANDL FERENC, 5327
Santana-Nou (Ujszentanna).

Löwy Sándor

áruháza Petroseniben,
keres elsőrendű 5284

urizabaszt

és egy kiszolgáló nődivat segédet. Kizárólag csak elsőrendű idősebb szabász és idősebb segéd ajánlatát kérem. — Személyesen ajánlkozónak utiköltségeit visszatérítem.

Kabát és ruha varrást vállal a legizlésebb kivitelben

Lissem Sándor

angol francia divat-szalón Arad, Piața A. Iancu 2, Szabadság-tér

Eladó házak

elfoglalható lakásokkal legolcsóbban Aradon Haász-iroda útján vehetők. Strada Romanului 5. 16524

Érdélyi Élet

minden szombat szennázós tartalommal jelenik meg.

Állandó politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével.

Olvassa és terjessze!

Motorekék, 60 HP. W.

D. hatvasu, továbbá 20 HP. Molino-universal traktor, háromvasu, valamint 25 lóerős szívógázmotor két pár kővel eladók. 15092

Mucsi Ferenc, Ghioroo, Arad megye.

Rudolf Mosse 7015

Tégla

nagyméretű, kitűnő minőségű

cserép

duplafalcs 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható

Pollák Sándor
gőztégla gyárában, Aradon.

Nagyobb

kitutó fiú

jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nászajándékok, dísz tárgyak, órák, briliáns és aranyárak legolcsóbban beszerezhetők: „CASA DE CEASURI SI BIJUTERIE” (-) FEINER, Arad, Strada Bratianu No. 3. (-)

Varrógép-, kerékpár-alkatrészek, gramofon-lemezek

legolcsóbb
bevásárlási
törzsa.

Fábián és Társa,

Arad, Strada
Iancu No. 16.
(Forray-ucca). 4939